

n. moutpolskie 6.

8576

kserokopia!

KRAKÓW - WITKOWICE
Park przy szpitalu okulistyernym

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Pr. inv. 8576 dep.

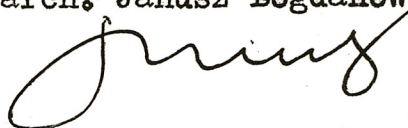
KATALOG ZABYTKOWYCH ZAŁOŻEŃ ZIELONYCH
MIASTA KRAKOWA I WOJEWÓDZTWA MIEJSKIEGO

WITKOWICE

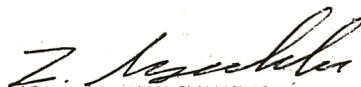
Park krajobrazowy
przy szpitalu okulistycznym

Opiekun naukowy opracowania:

Prof. dr hab. arch. Janusz Bogdanowski

Opracowanie:

mgr arch. Zbigniew Myczkowski

Część historyczna:

mgr Jolanta Więckowska

Rozpoznanie dendrologiczne:

mgr Katarzyna Fabijanowska • Bałas

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 - tel. 621 62 41 w. 244

Mr inw. 8576 slp.

Urząd Miasta Krakowa
WYDZIAŁ OCHRONY ZABYTKÓW
ARCHIWUM

13.848/88

Kraków 1980

Adres: miejscowość / dzielnica, ulica, nr posesji /	dz. ewid.	województwo
1 Witkowice /Kraków/ dz Krowodrza ul. Dożynkowa 35	dz Krowodrza	Miasto Kraków
2 Nazwa parku: dawna:	obecna:	
Park przy szpitalu jaglińskim w Witkowicach	Park krajobrazowy przy Krak. Szpitalu Okulist.	
3 Rodzaj parku i stan jego zachowania		
Park krajobrazowy przy zespole szpitalnym, stan zachowania mierny		
4 Czas powstania i najważniejsze fazy przekształceń:	Autor:	
Pows. ok r. 1920 - park, kopiec, ok 1936 - dziedziniec, staw/?, po II wojnie- ścieżki, scodyteren.	h	
Powierzchnia parku:	Ośrodek ha:	1 cyna
2,7	9,2	0,4
5		
6		
7		
8		
9		

Spis treści

Położenie	
I. Krótka analiza historyczna	
1. Dane historyczne z przypisami	
2. Dawne plany	
3. Źródła do dziejów parku	
II. Charakterystyka stanu istniejącego	
1. Układ przestrzenny	
a/. Opis stanu	
b/. Zabytkowe elementy architektoniczne	
c/. Analiza układu kompozycyjnego	
2. Skrócona inwentaryzacja roślin	
3. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego	
a/. Ogólne omówienie	
b/. Fazy rozwojowe	
4. Rola obiektu w krajobresie	
III. Wnioski i wytyczne	
Plansza 1 Stan obecny	
Plansza 2 Studium kompozycji i strefy ochronne	
Dokumentacja fotograficzna	

Witkowice
Park krajobrazowy
miasto Kraków

Położenie

Witkowice wchodzą w obręb dzielnicy Krowodrza i przylegają do północnej granicy miasta Krakowa sąsiadując z Zielonkami od zachodu i Węgrzcami od wschodu.

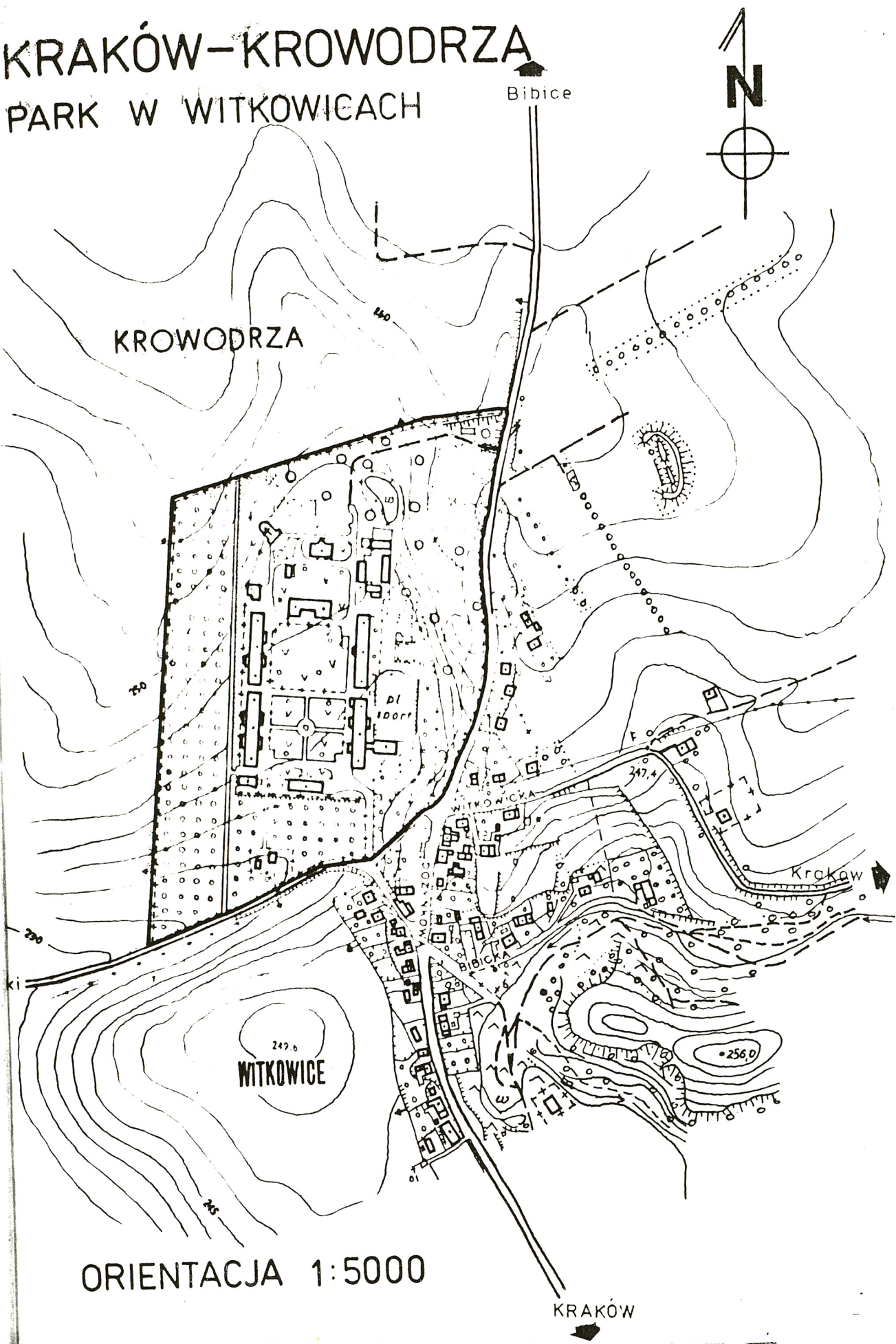
Założenie parkowe przy Krakowskim Szpitalu Okulistycznym znajduje się w północnej części wsi.

Od południa i wschodu zespół szpitalny wraz z parkiem ogranicza droga jezdną do Zielonek i fortu Zielonki. Od północy i zachodu obiekt otaczają pola uprawne umożliwiające daleką ekspozycję założenia.

Zespół szpitalny otoczony jest dużym sadem / od zach. i pd/ - towarzyszący mu park krajobrazowy zajmuje wschodnią część obiektu i stanowi cenny element krajobrazowy w panoramie Witkowie od strony doliny Białuchy.

KRAKÓW-KROWODRZA

PARK W WITKOWICACH

ORIENTACJA 1:5000

KRAKÓW

I. Analiza historyczna

- I poł. w. XIII - wieś zwaną Prądnik darowuje kapitule krakowskiej Wit /Vittus, Witus/, proboszcz krakowski
- w. XIII-XX - Witkowice wsią kapituły krakowskiej. Parafia w Zielonkach^{1/}
- We wsi dwór z ogrodem kapituły /osobne opracowanie/
- 1848 r. - plan katastralny nie ukazuje cegielni^{2/}, ani budynków wojskowych ~~yma~~ późn. od wsi^{3/}
- 1880 r. - austriacka mapa okolic Krakowa^{4/} przedstawia prostokąt cegielni, usytuowany na północ od wsi, na półn.-zach. od skrzyżowania dróg
- 1889 r. - późniejsza mapa austriacka^{5/} ukazuje w tym samym miejscu zarys cegielni na rzucie prostokąta z wieżtym narożem półn.-zach.
- ok. 1890 r. - mapa twierdzy austriackiej^{6/} przedstawia dokładnie obniżony teren wyrobiska po cegielni^{7/} - na rzucie trapezu, usytuowany przy drodze do Zielonek /jak poprzednio/
- przed 1893 r. - posiadłość mniejsza w Witkowicach wynosiła: 240 morgów roli, 14 m. łąk i ogrodów, 36 morgów pastwisk. Brak wzmianki o cegielni^{7/}
- 1915 r. - przy dawnej cegielni - obecnie wyrobisku - drzewa
- 1918 r. - w Witkowicach na miejscu dawnej cegielni obóz dla internowanych legionistów^{8/}

- 1918 r. - teren byłego austriackiego ~~leszku~~^{obozu} wojskowego - wraz z barakami drewnianymi - zakupiony ze składek społeczeństwa polskiego z przeznaczeniem na Zakład Leczniczy Uniwersytetu Jagiellońskiego dla dzieci chorych na jaglicę. Akcję wspomagał Biskupie-Książęcy Komitet Pomocy dla ofiar wojny, utworzony przez ks. biskupa krakowskiego Adama Sapiechę.^{9/}
- 1919 r. - założenie na zakupionym terenie w Witkowicach szpitala okulistycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego dla 400 dzieci chorych na jaglicę.^{10/} Organizatorem i założycielem zakładu prof. dr Emil Godlewski /1875-1944/.^{11/}
- Przy szpitalu własna szkoła dla dzieci - pełni on rolę zakładu leczniczo-wychowawczego.^{12/}
- wkrótce - założenie parku leśnego wokół drewnianych budynków dawnych ~~leszku~~^{obozu} wojskowych, z wkomponowaniem domów od półn.-zach. kopca o tradycjach powstańczych^{13/}
- 1927 r. - wybuch pobliskiej prochowni niszczy drewniane baraki. Wojsko wznosi nowe, murowane budynki^{14/}
- 1934 r. - szpital zaznaczony na mapie operacyjnej^{15/}
- 1935 r. - nazwa szpitala: Szpital Trachomatyczny Dzieciątcy UJ^{16/}
- 1936 r. - dokładna mapa okolic Krakowa^{17/} ukazuje założenie szpitalne na rzucie rombu. Budynki szpitalne ustawione wokół prostokątnego dziedzińca, przeciętego na połowy ścieżką. Wzdłuż boków dziedzińca ścieżki lub drogi, wychodzące poza półn. bok dziedzińca, mijające kaplicę w półn.-zach. części założenia. Droga dojazdowa od półn.-zach. Szpital

ujęty jest od wsch. i półn. obszernym parkiem leśnym. Od zach. i poł. wydzielony zadrzewiony teren zielony /sad ?/. Także zadrzewiony dziedziniec.

1939 r. - Zakład Jagliczy WJ „ Witkowice - to nowa nazwa szpitala^{18/}

1941 r. - włączenie Witkowic do Krakowa^{19/}

1944 r. - niemiecki plan Krakowa^{20/} ukazuje budynki szpitala ustawione w podkowę otwartą na północ, gdzie stoi nieco odsunięty budynek. Poza tym budynkiem od północy i wewnątrz podkowy - podwórza. Wokół budynków teren zielony, przynajmniej częściowo park, kwadratowe w ramie zakończenie zielone na północ od podwórza między skrzydłami szpitala.

1945 r. - nowa nazwa szpitala: Zakład Przeciwjagliczy WJ Witkowice pod Krakowem

1950 r. - kolejna nazwa: Państwowy Zakład Przeciwjagliczy Witkowice k/Krakowa

1951 r. - zakład przekazany Woj. Wydziałowi Zdrowia, odtąd nazwa: wojewódzki Szpital Przeciwjagliczy

1956 r. - szpital zmienia nazwę na: Wojewódzki Dziecięcy Szpital Okulistyczny^{21/}

od 1957 r. - w szpitalu leczy się też inne choroby oczu^{22/}

1972 r. - kolejna nazwa: Wojewódzki Szpital Okulistyczny^{23/} Świadczy, że leczy się tu już także dorosłych

1975 r. - ostatnia zmiana nazwy szpitala: krakowski Szpital Okulistyczny.

Zakończenie rozbudowy zaplecza gospodarczego w półn.
części założenia.^{24/}

1979 r. - wykonanie mapy sytuacyjno-wysokościowej przez Krakowskie
Przedsiębiorstwo Geodezyjne^{25/}

1979-80 r. - budowa nowego pawilonu szpitalnego /ma być ukończona
w r. 1981/.

Park od wsch. i półn. otoczony opieką dyrekcji szpitala.^{26/}
Od zach. sąs. przyszpitalny.^{27/}

PRZYBISY

- 1/ Długosz J., Liber beneficiorum, t.I /Opera omnia, t.VII/, Kraków
1863, str. 158; Tomkiewicz S., Powiat Krakowski /Teka Główna Konser-
watorów Galicyi Zachodniej, t.II, Kraków 1906, str. 256/; Rymut
K., Nazwy miejscowe północnej części dawnego województwa krakowa-
kiego, Wrocław-Warszawa-Kraków 1967, str. 180-81
- 2/ W czasie prac nad postawieniem budynku Kuchni w półn. części
założenia znaleziono pozostałość przypuszczalnie pieca cegielni
/według informacji w szpitalu/; "ys historyczny początków i rozwoju
Szpitala Okulistycznego w Krakowie-Witkowicach, b.s., 1974 r.,
mapa /własność szkoły przyszpitalnej/- tu także mowa o cegielni
w Witkowicach

- 3/ Witkowice in Galizien Krakauer Kreis Bezirk Balice, 1848 r.
/1:2880/, sekcja III /WAP Kraków-Kodr. 100/
- 4/ Umgebungs-Karte von Krakau, Wien /k.u.k.militär-geographisches Institut./, 1880 r., 1:75000 /Bibl.Jagiell. - A 40/34/
- 5/ Krakau, Wien /k.u.k.militär-geographisches Institut./, 1889 r.,
1:75000 /BJ - A 37/1 [617/
- 6/ Mapa twierdzy austriackiej, po 1889 r., przed 1905 r., 1:25000
/WAP-sawol-III/8/
- 7/ Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, Warszawa 1893, t. VIII, str. 668
- 8/ Według informacji prof. Janusza Bogdanowskiego
- 9/ Polski Słownik Biograficzny, Wrocław-Kraków-Warszawa 1959-60,
t. VIII, str. 173^{-4/}; rys historyczny, o.c.
- 10/ Rys historyczny, o.c.; Zinkow J., Podkrakowskie wycieczki, Kraków 1977, str. 148-9; informacje miejscowe
- 11/ Polski Sł. Biogr., o.c., str. 173
- 12/ Rys historyczny, o.c.
- 13/ Według informacji miejscowej
- 14/ Rys historyczny, o.c.; Zinkow, o.c., str. 149; informacje miejscowe
- 15/ Polskie mapy taktyczne, Wojskowy Instytut Geograficzny /WIG/,
1934 r., 1:100.000 /BJ - A 37/3 [626]/
- 16/ Rys historyczny, o.c.
- 17/ Polskie mapy szczegółowe, WIG, 1936 r., 1:25.000 /BJ - A 37/152/
- 18/ Rys historyczny, o.c.
- 19/ Zinkow, o.c., str. 148

- 20/ Amtlicher Plan der "Regierungsstadt Krakau, H.Lubiczek, 1944 r.,
1:20.000 /BJ - Kart. 157, K 165/9 [178]/
- 21/ Rys historyczny, o.c.
- 22/ Rys historyczny, o.c.; Zinkow, o.c., str. 149
- 23/ Rys historyczny, o.c.
- 24/ Informacja dopisana w Rysie historycznym /o.c./, oraz informac-
ja miejscowa
- 25/ Skala 1:500 /w szpitalu/
- 26/ Według informacji miejscowej
- 27/ Nie jest spisany do rejestru zabytków. Nie uwzględnia go
"atolog zabytków sztuki w Polsce, spis zawarty w zabytkach
architektury i budownictwa w Polsce/[woj.krakowskie i m.Kraków]
[Bibl.lus. i Ochr. Pab., seria 1, t.VII, z.7], Warszawa 1971/,
ani też Rej^estr ogrodów w Polsce. Brak danych o parku w Tekach
Ciołka /ODZ - Warszawa/, oraz u woj. konserwatora Przyrody.

Dawne plany i mapy

- 1/ Witkowice. Mapa według wymiaru A.Beżcikowskiego z r. 1822,
przerys z r. 1838 /MAP-Gawel-miK-Okr. 124/
- 2/ Plan katastralny, 1848 r., /1:2000/, sekcja III /MAP-Kraków-
KMER. 100/
- 3/ Umgebungs-Karte von Krakau, Wien, 1880 r., 1:75.000 /BJ -
M 40/31/

- 4/ Krakau, Wiedeń, 1889 r., 1:75.000 /BJ - M 37/1 [617/
- 5/ Mapa twierdzy austriackiej, po 1889 r., 1:25.000 /MAP-Wawel-III/
- 6/ Polskie mapy taktyczne, WIG, 1934 r., 1:100.000 /BJ - M 37/3 [626]/
- 7/ Polskie mapy szczegółowe, WIG, 1936 r., 1:25.000 /BJ - M 37/15 D/
- 8/ Amtlicher Plan der Regierungsstadt Krakau, A. Kubiczek, 1944 r., 1:20.000 /BJ - Kart. 1979 k 165/9 [178]/
- 9/ Mapa sytuacyjno-wysokościowa, 1:500, 1979 r. /krakowskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne/

Źródła i literatura

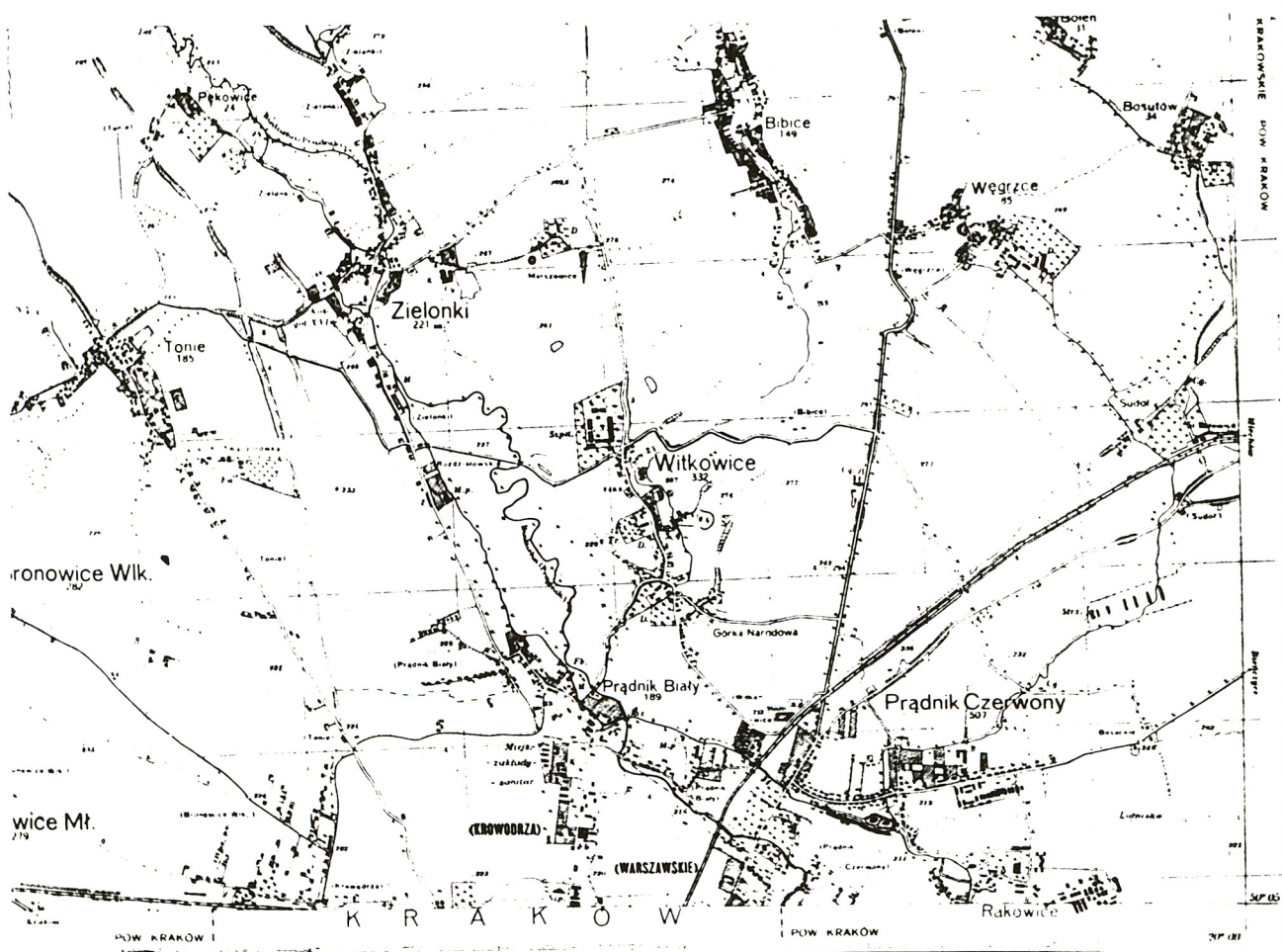
- 1/ Długosz J., Liber beneficiorum, t.I /Opus omnia, t.VII/, Kraków 1863
- 2/ Informacje miejscowe
- 3/ Polski Słownik Biograficzny, Wrocław-Kraków-Warszawa 1959-60, t.VIII
- 4/ Rymut Ł., Nazwy miejscowe północnej części dawnego województwa krakowskiego, Wrocław-Warszawa-Kraków 1967
- 5/ Krys historyczny początków i rozwoju Szpitala Okulistycznego w Krakowie-Sitkowicach, b.a., 1974 r., mps /w szpitalu/
- 6/ Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, Warszawa 1893, t.XIII

- 7/ Tomkowicz S., Powiat krakowski (Teka Grona Konserwatorów
Galicyi Zachodniej, t. II, Kraków 1906/
- 8/ Zinkow J., Podkrakowskie wycieczki, Kraków 1977

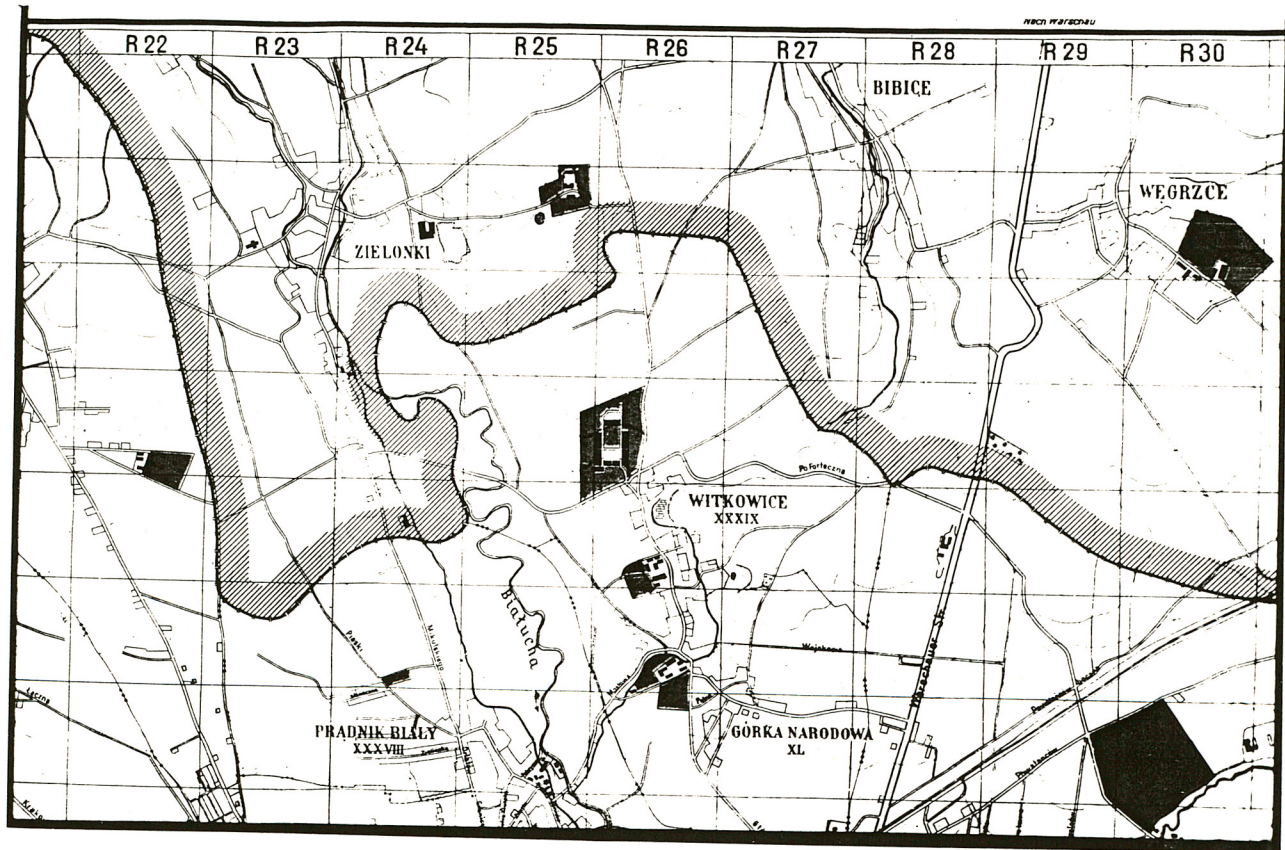

Witkowice - Umgebungs - Karte von Krakau, Wien, 1880r.,

(BJ-M $\frac{40}{31}$ - fragm.)

Witkowice - Polskie mapy szczegółowe, 1:25 000,
WIG, 1936r. (BJ-M³⁷₁₅- D- fngn.)

Witkowiec - Amtlicher Plan der Regierungstadt Krakau,
M. Kubiozek, 1944r., 1:20 000 (BJ-Kart.1979 K 165/9
(178) - fragm.)

II. Charakterystyka stanu istniejącego

1. Układ przestrzenny

a). Opis stanu

Teren założenia obejmuje łagodny stok o ekspozycji południowej ograniczony od zachodu i północy polami uprawnymi, od wschodu drogą jezdnią do fortu Zielonki, od południa drogą z Witkowie do Zielonek. Stąd główny wjazd wprowadza na dziedziniec zespołu szpitalnego.

Założenie ma zarys zbliżony do prostokąta i dzieli się wzdłuż jego dłuższej osi na trzy części. Centralną stanowi dziedziniec szpitala o narysie prostokątnym - wzdłuż jego boków stoją cztery mocno wydłużone, parterowe budynki szpitalne. Północną część zajmują dwa współczesne pawilony szpitalne, kaplica, kotłownia i kilka budynków gospodarczych. Od zachodu i południa tę część centralną otacza druga - również regularna w narysie - stanowiąca wielki sad. Jest on od zachodu ujęty w długi szpaler robiniowy. Trzecia część - to ~~zadrzewiona~~ ^{wyniesiona} na wysokiej skarpie - rysuje się mocną linią staro-
drzewia i zamyka całość założenia od wschodu. W jego północnej części znajduje się staw i wysoki kopiec z rosnącym na nim starym dębem.

Ogólnie panuje tu ład przestrzenny i funkcjonalny wynikający z porawnej gospodarki obiektem - zgodnie z jego głównym przeznaczeniem ale również z dbałością o roślinność.

b) ~~as~~ Zabytkowe/ elementy architektoniczne

Wspomniane w opisie/stanu istniejącego cztery parterowe budynki szpitalne, regularnie ryzalitowane, ~~przykryte~~ ~~cztero -~~ spadowymi dachami - pochodzą z ok 1927 roku ~~nie przedstawiają~~ ~~wartości zabytkowych~~. Podobnie rzecz się ma z kaplicą w pn-zach. narożniku części centralnej - na uwagę zasługuje jedynie sposób w jaki jej fasada jest porośnięta przez malownicze pnącza.

Pozostałe budynki są współczesne i kontrastują swoją formą i kubaturą z układem z 1927 r.

Na uwagę natomiast zasługuje kopiec w parku o silnie nachylonych stokach, z rosnącym na jego szczycie prawie pomnikowym dębem (ϕ 80 cm) - 3.

c). Analiza układu kompozycyjnego

Układ kompozycyjny zdominowany jest regularnym marysem części centralnej. Stanowi ona wydłużony prostokąt składający się z czterech kwadratów nanizanych na wspólną oś. Tworzą one cztery wnętrza (I, II, IV, V), z których dwa pierwsze - to dziedzińce ujęty w dwa szpalery lipowe dzielący się na: czterokwaterowy trawiasty gazon (od pd) i - również kwadratowy w rzucie - mały "park" (od pn), w którym wśród drzew dominuje stary buk (2). Wnętrza IV i V stanowią współczesne dziedzińce gospodarcze. Park krajobrazowy od strony wschodniej obiektu tworzy subiektywne wnętrze (III) o zróżnicowanym ukształtowaniu (liczne skarpy, kopiec) i pokryciu (zróżnicowane pod względem gatunkowym typy drzewostanu, staw, polana). Wnętrza VI i VII - są wnętrzami sadów i tworzą cenną krajobrazowo "otulinę"

dla części centralnej.

Opis elementów kompozycji

Tab.1

Oznacze- nie wnętrza	rodzaj wnętrza	harys	parter	ściany	dominanty, akcenty (grupy, sa- motniki)
I	gazon	kwadrat	trawnik	ściany budynków, szpalery drzew	szpalery lipowe (1)
II	"parkowe"	kwadrat	trawa	j. w.	buk, lipa dąb błotny (2)
III	Parkowe	nieregularny silnie wydłużony	trawa ścieżki, staw	grupy drzew	dąb na kopcu (3)
IV	dzielnica gosp.	kwadrat	beton, trawa	ściany budynków	
V	dzielnica i podjazd gosp.	kwadrat	asfalt beton trawa	ściany budynków, grupy drzew	
VI	wnętrze sadu	prostokąt silnie wydłużony	trawa	budynki, szpaler drzew	
VII	wnętrze sadu	trapez	trawa	ściany budynków, skarpy	

Główne zespoły kompozycyjne zieleni

Tab. 2

Oznaczenie na planie	forma	główny skład gat.
1	szpaler	Li
2	grupa	B, Li, Db, Je, Kl
3	samotnik	Db
4, 5, 6 6	duża grupa zagałnik	Li, Rb, Je, Brz, Mor Mor
8	grupa	Ka, Wie, Ja
10	długi szpaler	Rb

Skrócona inwentaryzacja roślin

Drzewostan założenia charakteryzuje się występowaniem kilku starych osobników w części centralnej (szpalery lipowe grupa w pn części dziedzińca) i pn stronie parku krajobrazowego. Pozostały skład zieleni stanowią zagałnikowe formy młodsze drzewostanu (liściastego i szpilkowego) w części parku krajobrazowego oraz bardzo długi i zwarty szpaler robiniowy wyznaczający południową i częściowo północną granicę założenia. Na uwagę zasługuje również duży, zróżnicowany gatunkowo i wiekowo sad

Skład gatunkowy zieleni

Tab. 3

Drzewa liściaste i szpilkowe

L.P.	Gatunek	pierśnice w cm	sztuk
1.	— Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	80	1
2.	— Dąb błotny <i>Quercus palustris</i>	80	1
3.	— Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	60-80	23
4.	— Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i>	60-90	4
5.	— Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	40-50	11
6.	— Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i>	30-40	5
7.	— Grochodrzew <i>Robinia pseudoacacia</i>	40-70	97
8.	— Brzoza brodawkowata <i>Betula Verrucosa</i>	30-60	69
9.	— Klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i>	60	1
10.	— Kasztanowiec zwyczajny <i>Aesculus pseudocastnum</i>	40-60	4
11.	— Wierzba biała <i>Salix alba</i>	40-60	2
12.	— Morwa biała <i>Morus alba</i>	20-40	32
13.	— Gleditsja trójeścierna <i>Gleditsia triacanthos</i>	30-50	3
14.	— Sosna zwyczajna <i>Pinus silvestris</i>	30-45	32
15.	— Świerk europejski <i>Picea excelsa</i>	30-50	29
16.	— Żywotnik zachodni <i>Thuja occidentalis</i>	20-30	9
17.	— Modrzew europejski <i>Larix decidua</i>	30-50	6

Drzewa owocowe

1. Grusza pospolita
Pirus communis
2. Jabłoń domowa
Malus domestica

Wykaz pojedynczych cenniejszych drzew
i zespołów

Oznaczenie na planie	gatunek	przybliżona pierśnica w cm	sztuk w zespole	uwagi
1	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	60-80	20	
2	Buk zwyczajny <i>Fagus silvatica</i>	90	1	pp
	Dąb błotny <i>Quercus palustris</i>	80	1	pp
	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	100	1	pp
3	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	80	1	pp
8	Klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i>	60	1	
	Kasztanowiec zwyczajny <i>Aesculus hippocastanum</i>	60	1	
	Wierzba biała <i>Salix alba</i>	60	1	
10	Grochodrzew <i>Robinia pseudoacacia</i>	50-70	65	

pp - proponowany pomnik przyrody

3. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego

a/. Ogólne omówienie

Założenie zachowało - głównie w części centralnej pierwotny układ kompozycyjny oparty na ~~zarysie~~ istniejącym tu w wieku XIX ~~cegielnic~~ koszar wojskowych.

Również usytuowanie parku krajobrazowego po wschod -

niej stronie założenia koszarowego przekształconego w 1919 r. na szpital pokrywa się ze stanem obecnym na co wskazuje między innymi wiek drzew.

Mimo stosunkowo krótkiej historii obiektu można wyodrębnić tu kilka faz rozwojowych.

b/. Fazy rozwojowe

- pierwszą i decydującą o obecnym trzonie kompozycyjnym była faza z 3 kw. XIX w. - powstania ~~segregacyjnych~~ ^{segregacyjnych} obozów wojskowych na ~~zarysie~~ prostokąta mniej więcej w miejscu obecnych budynków szpitalnych (Mapy z 1880 i 1889 roku) - ~~później~~ ^{później} oboz wojskowy,

[illegible]

- trzecią fazę datuje się od roku 1927, gdy po pożarze wzniesiono murowane budynki (w miejsce dawnych, zniszczonych) Plan założenia (1936) wskazywał narys obiektu i układ przestrzenny analogiczny do obecnie istniejącego -z częścią centralną o regularnym, prostokątnym planie , parkie od wschodu, sadami(?) od zachodu i południa i wjazdem od pd-wsch - jak to jest obecnie.

Obeenie - rozbudowa szpitala w części północnej i budynków szklarni w części wschodniej zachowują niejaką pierwotny układ, niemniej pozostaje on nadal czytelny i może stanowić kontynuację poprzednich faz rozwojowych.

4. Rola obiektu w krajobrazie

Zespół szpitalny i park krajobrazowy w Witkowicach stanowi wartą, cenną krajobrazowo element panoramy wschodniego obrzeża doliny Prądnika (Białuchy). Jest to też jeden z większych kompleksów zieleni w tej części miasta Krakowa. W otaczającym krajobrazie stanowi element wprowadzający ład przestrzenny i harmonię.

III. Wnioski i wytyczne

Obiekt stanowi zwartą całość o wysokich walorach kompozycyjnych i krajobrazowych. Zagrożeń "zewnętrznych" nie stwierdza się. Ewentualna dalsza rozbudowa szpitala polegająca na sytuowaniu nowych budynków wewnątrz założenia jest niewskazana. Z uwagi na przedstawione w opracowaniu walory kompozycyjne i bogate zasoby dendrologiczne obiekt zasługuje na ochronę.

-- wytyczne do ochrony

a), Proponuje się wprowadzenie stref ochrony :

- konserwatorskiej - zgodnie z granicą założenia
- widokowej - na odcinku południowo-zachodnim celem zabezpieczenia -
nia ekspozycji obiektu z Witkowic, Krakowa i doliny Prądnika,
- na odcinku północnym celem zabezpieczenia ekspozycji szarego nr 37, drogi tzw. dojazdowej do fortu i fortu Zielonki z kopca w parku krajobrazowym.
- wytyczne badawcze. Należy opracować:
 - szczegółową inwentaryzację zieleni,
 - studium krajobrazowe obiektu i jego otoczenia
 - wytyczne projektowe dla poprawnej aranżacji parku krajobrazowego
- działania doraźne:
 - konserwacja starych drzew
 - zobowiązanie użytkownika do dokonywania wszelkich inwestycji (budynki, nasadzenia, wycinki drzew) w porozumieniu z władzami konserwatorskimi.

LEGENDA

AKTUALNA GRANICA PARKU

PIERWOTNA GRANICA PARKU

BUDYNKI MUROWANE

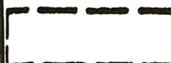
BUDYNKI DREWNIANE

BUDYNKI MUROWANE O WARTOSCIACH ZABYTKOWYCH

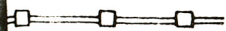
BUDYNKI DREWNIANE O WARTOSCIACH ZABYTKOWYCH

BUDYNKI O WARTOSCIACH ZABYTKOWYCH

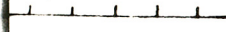
RZEBY PARKOWE

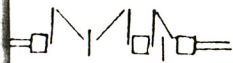
OGRODZENIE TRWAŁE

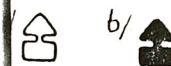
OGRODZENIE TRWAŁE O WARTOSCIACH ZABYTKOWYCH

OGRODZENIE NIETRWAŁE

BRAMY I MOSTY

a/ AKTUALNE MIEJSCE DO PARKU

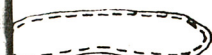
b/ DAWNE MIEJSCE DO PARKU

BASENY FONTANNY

RZeki STUMIENIA

NATURALNY ZBIORNIK WODY

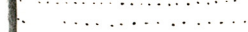
ZBIORNIK ZAROSNIĘTY

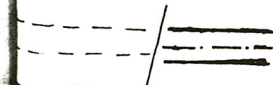
SKARPY

DROGI DAWNE DOBRZE ZACHOWANE

ŚLADY DROG DAWNYCH

DROGI ZAŁOŻONE WSPÓŁCZESNIE

MASYW STARODRZEWIA

SZPALERY ALIEJE

POJĘCIE STARE DRZEWIA LIŚCIASTE I IGLASTE

MASYW DRZEWOSTANU MŁODEGO

DRZEWIA UZNANE ZA POMNIKI PRZYRODY

POCHODZENIE SŁOWA "WIECNA" WŁASCIWOSTE

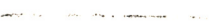
SPISINY PRZEWOD

ZWODNIOWE

POWIERZCHNIA PRZECIENIA

WIDOK

IS. B. KOMPOZYCJI

OSTR. WIDOKOWE

WIDOK

GRANICE OCHRONY WIDOKU WZGLĘDNE

GRANICE OCHRONY WIDOKU WZGLĘDNE

GRANICE OCHRONY WIDOKU WZGLĘDNE

Witkowice - park krajobrazowy przy szpitalu
okulistycznym

Dokumentacja fotograficzna - spis

1. Widok szpaleru lipowego
2. Wnętrze dziedzińca zespołu szpitalnego
3. Wnętrze parku krajobrazowego

